

Fagsamling om gode strategiprosesser

13. september 2023

- **Hva forventer staten som eier?**
v/ næringsminister Jan Christian Vestre
- **Perspektiver rundt strategiutvikling**
v/Spesialrådgiver Erik Mamelund, Eierskapsavdelingen, Nærings- og fiskeridepartementet
- **Kort pause**
- **Strategiprosesser – beste praksis og fallgruver**
v/Managing partner Frithjof Lund, McKinsey Norge
- **Læringspunkter fra gjennomføring av en strategiprosess**
v/CFO Tone Hegland Bachke, Telenor ASA
- **Oppsummering og avslutning**
v/Ekspedisjonssjef Jan Tore Føsund, Eierskapsavdelingen, Nærings- og fiskeridepartementet

Hva forventer staten som eier?

Næringsminister Jan Christian Vestre

13. september 2023

Et stort og variert eierskap

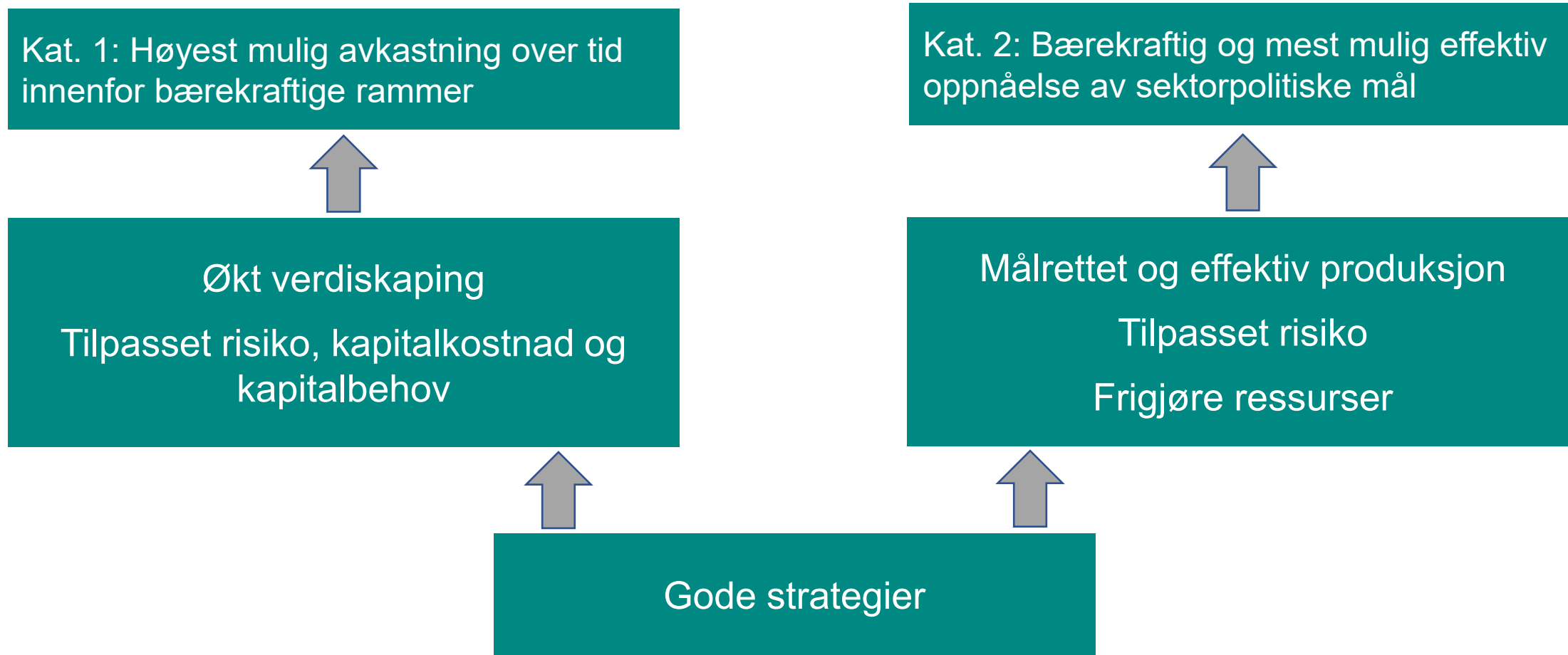
69 selskaper

1 450 milliarder kroner

332 821 ansatte

God strategi – god måloppnåelse

Aktiv eier med forventninger

Gode strategier og åpenhet

Statens forventninger til selskapene

Ambisjoner, mål og strategier

Sosiale forhold
«People»

Menneskerettigheter og
anstendige arbeidsforhold

Medarbeidere og
mangfold

Miljøforhold
«Planet»

Klima

Naturmangfold og
økosystemer

Økonomiske forhold
«Profit»

Kapitalstruktur og utbytte

Skatt og forebygging av
økonomisk kriminalitet

Virksomhetsstyring

Lønn og godtgjørelse

Ansvarlig virksomhet

Selskapsledelse

Risikostyring

Organisering og kultur

Åpenhet og rapportering

Nærings- og
fiskeridepartementet

Perspektiver på strategi

Erik Mamelund, Eierskapsavdelingen

13. september 2023

Ambisjoner, mål og strategier

«Staten er opptatt av at styret utarbeider tydelige mål og strategier som viser hvordan selskapet skal skape høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer (kategori 1), eller bærekraftig og mest mulig effektiv oppnåelse av sektorpolitiske mål (kategori 2).»

«Ved utarbeidelse av selskapets mål og strategier er det avgjørende at selskapet utnytter strategiske muligheter, beskytter seg mot trusler og planlegger ut fra risikoevne og -vilje.»

Som en langsiktig eier er staten opptatt av å ha dialog med selskapet om ambisjoner, mål og strategier, herunder om hva som underbygger selskapets mål og strategier og hvordan disse operasjonaliseres og følges opp.

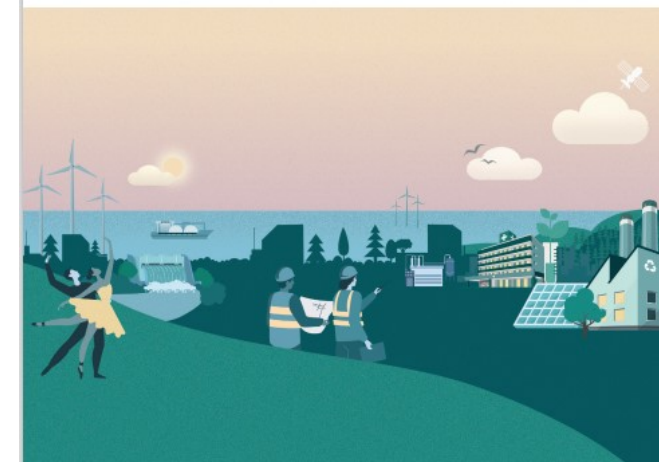
Meld. St. 6

(2022–2023)

Melding til Stortinget

Et grønnere og mer aktivt statlig eierskap

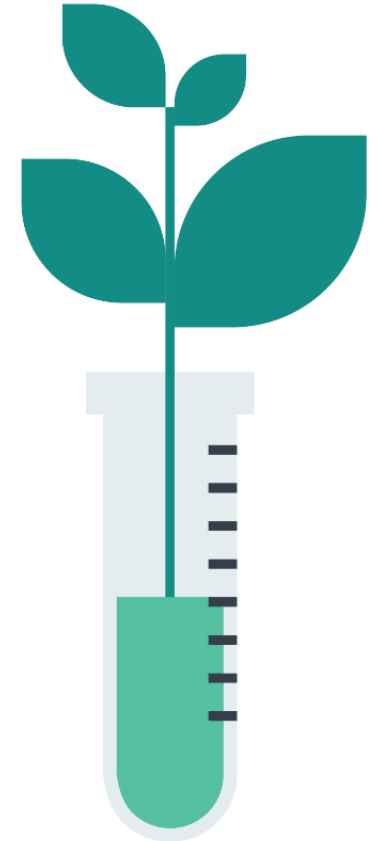
Statens direkte eierskap i selskaper

Strategifaget på 5 minutter

- Strategi handler om **unike og varige fortrinn** - helhetlig/langsiktig
  - God drift er nødvendig, men ikke tilstrekkelig
- Forretningsstrategi har mye å lære av militærstrategi og økonomi- og finansfaget, men også ulike spill og idretter
- Forretningsstrategiens **tre områder** (relevant for kat. 1 og 2):
  1. Konkurransen- og ressursstrategi
  2. Selskapets eierstrategi (M&A)
  3. Innovasjonsstrategi og paradigmeendringer
- **Bærekraft** må integreres i forretningsstrategien

1. Konkurransen- og ressursstrategi

Scenario
+
Strategisk
svar

Rasjonale for valgt
strategi og strategier
som ikke er valgt

Scenarier og strategiske svar

Strategisk tidshorisont forskjellig fra driftsmessig tidshorisont

Scenarier

- **Megatrender** – teknologi, energi, bærekraft, geopolitikk, politikk, demografi, økonomi
- **Porters fem drivkrefter** – bransje og verdikjede

Strategiske svar

- **Konkurransestrategi** – kunder og konkurrenters reaksjon på vår strategi
- **Ressursstrategi** – ressursutvikling for «å maksimere netto flaks/uflaks»
- **Strategisk fleksibilitet** – beholde strategiske valgmuligheter intakt

2. Selskapets eierstrategi (M&A)

«Best eier» - nå og i fremtiden (livssyklus)

Verdiskaping gjennom aktiv porteføljeforvaltning (kjøp/salg)

Hvordan gjøre vellykkede oppkjøp og salg (M&A)

3. Innovasjonsstrategi og paradigmeendringer

Innovasjon for å
skape egne
«unike fortrinn»

Strategiske svar på
konkurrenters innovasjon

- Optimalt tidspunkt for strategisk svar på paradigmeskift
- Utfordringene med å transformere modne selskaper

Strategi for «modne selskaper»

- Kapital «lett» og kostnadseffektiv forretningsmodell - lave driftskostnader og driftsinvesteringer
- Tilbaketrekning til kjernevirksomheten – «re-start»
- «Kontinuerlig transformasjon»
  - Program for serie av oppkjøp, kontinuerlig reallokering av ressurser, høye driftsinvesteringer, best på drift og styrket differensiering

NB! Unngå – overmot og arroganse; urealistiske ambisjoner; fornektelse av risiko; «panisk søken etter frelse»

Kvantitativ analyse av strategiske svar

Høyest mulig realistisk ambisjon:

- **Fundamental** verdi – dagens strategi og posisjon
- **Beslutnings-tre** verdi – strategi under usikkerhet
  - Fremtidige unike fortrinn basert på konkurranse- og ressursstrategi
  - Innovasjonsstrategi
- Verdi av aktiv **porteføljestrategi** og **M&A - eierstrategi**

Spørsmål eller kommentarer?

Nærings- og
fiskeridepartementet

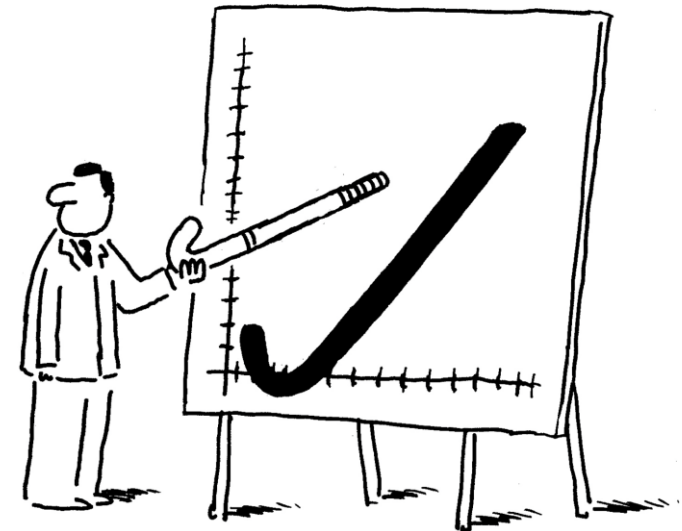

Strategy beyond the Hockey Stick

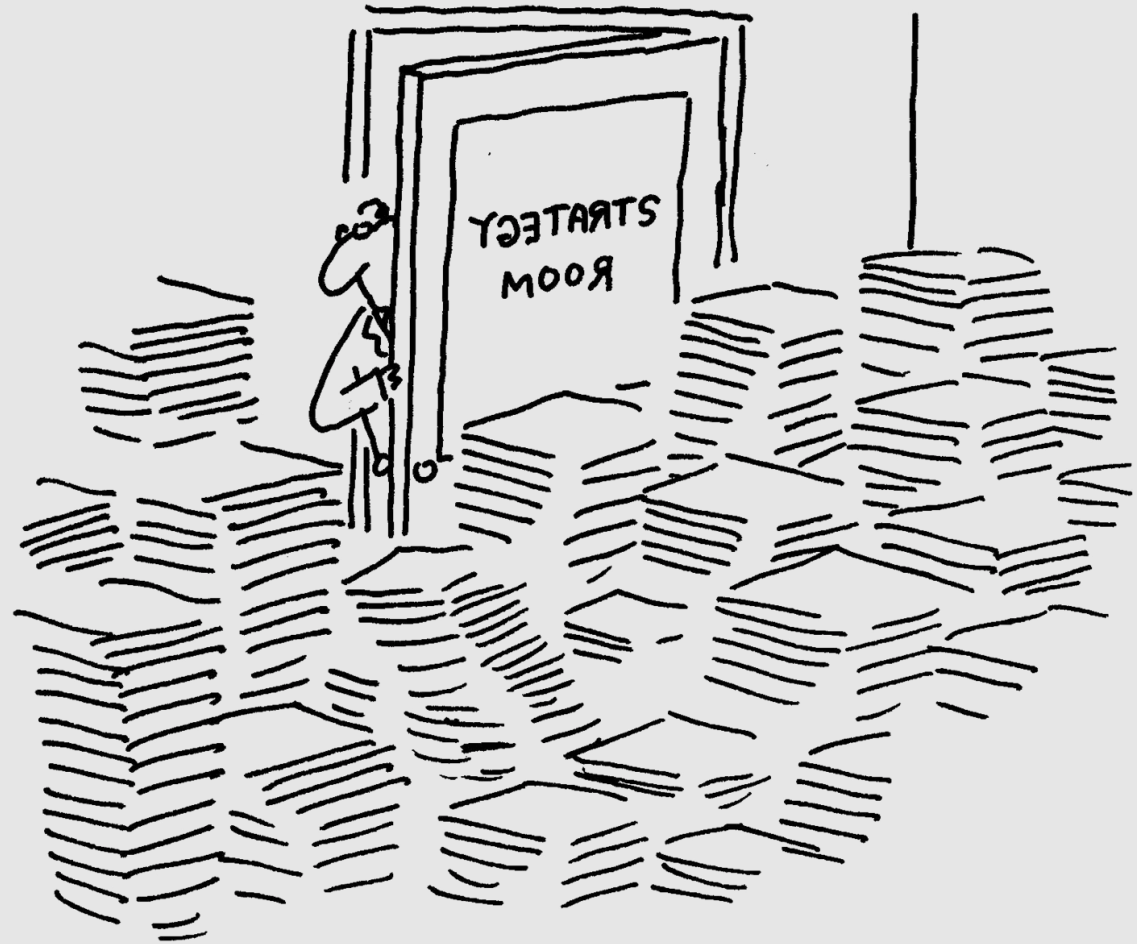
NFD

13th September 2023

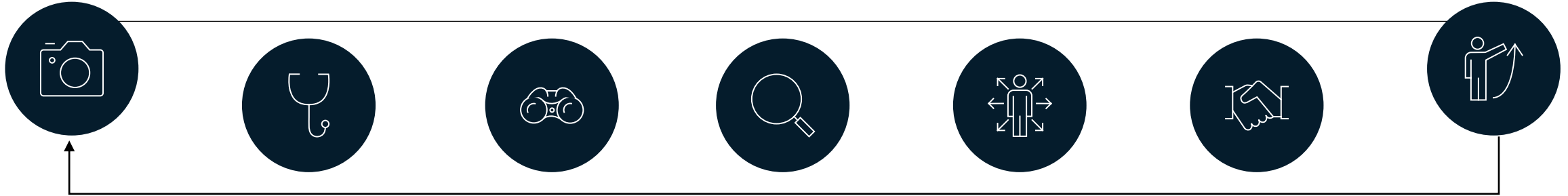
CONFIDENTIAL AND PROPRIETARY
Any use of this material without specific permission
of McKinsey & Company is strictly prohibited

Welcome to the strategy room

McKinsey's strategy method

Frame

Agree on core strategic decisions to be made and the criterion and constraints for making them

“What is the right set of questions?”

Diagnose

Establish deep insight on your starting position; where and why you make money

“What determines your performance?”

Forecast

Create a privileged view of the potential future(s) in which we might operate

“What futures do we need to plan for?”

Search

Develop, explore and evaluate a set of alternative strategic options

“What are the potential pathways?”

Choose

Make and package a set of strategic choices into one winning coherent strategy

“What is our integrated strategy?”

Commit

Create and communicate the action plan and allocate resources to deliver on your strategy

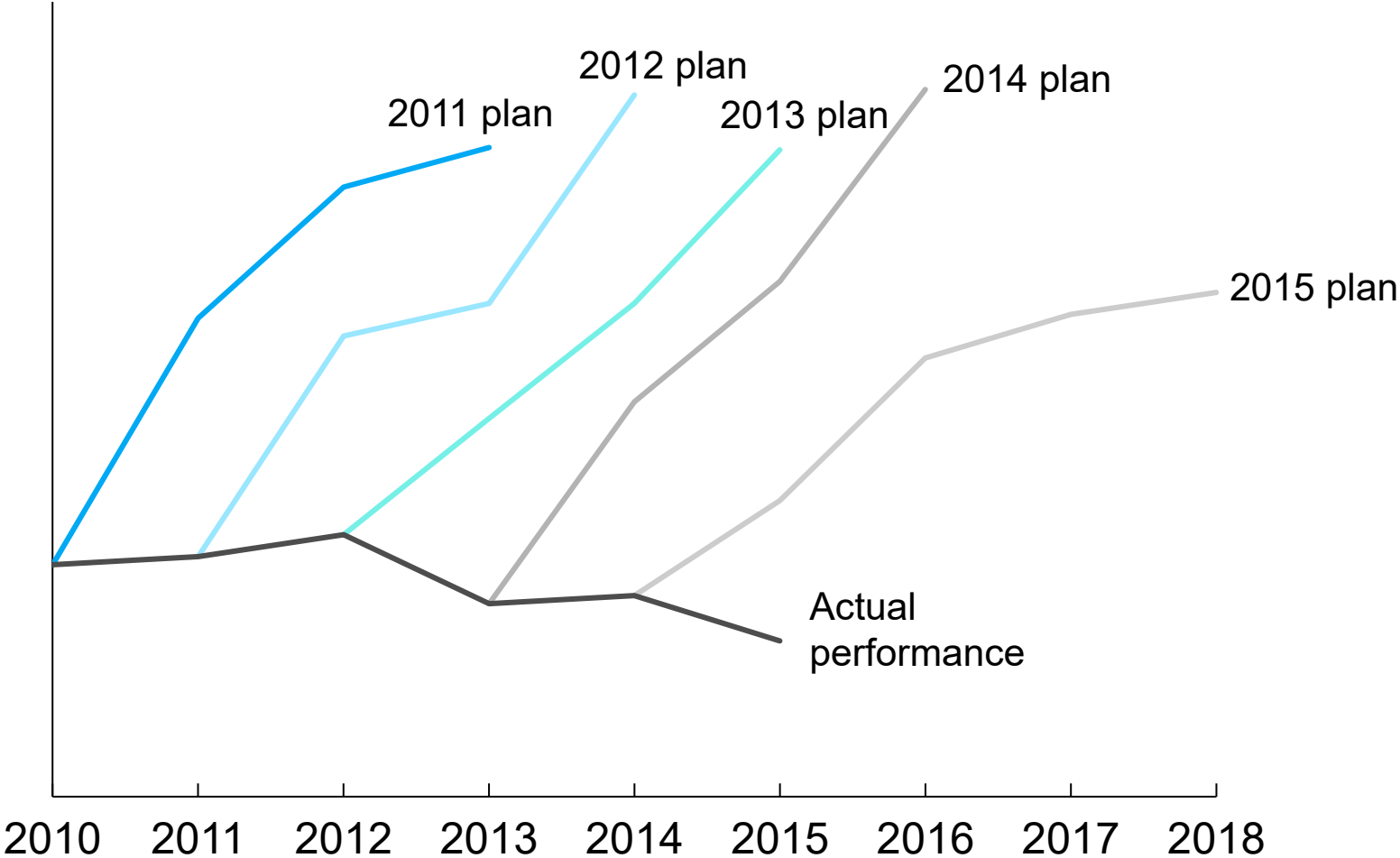
“How do we drive changes?”

Evolve

Monitor your strategy to enable change and learn through the course of time

“How do we adapt and learn?”

Seen this before?

The social side of strategy

The wrong problem for human brains

Overconfidence

Anchoring

Loss-aversion

Halo effect

Confirmation bias

Attachment effects

Champion bias

The social side of strategy

The right problem for social games

Getting to a Yes

Sandbagging

Kicking the can down the road

Peanut buttering

You are your numbers

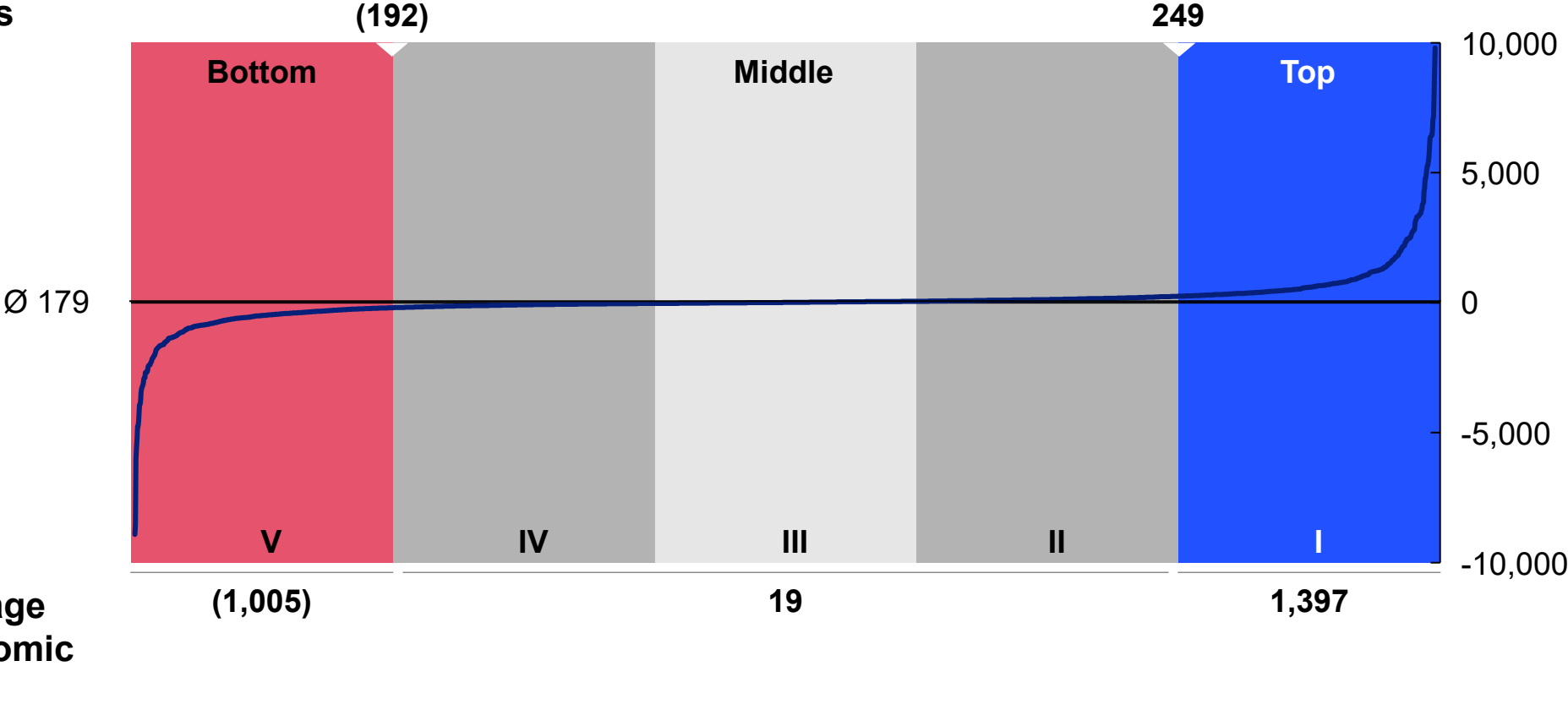
Let me do my job

Good luck or good management

The Power Curve

Average economic profit, 2015–19, \$ millions, N = 2,363(1)

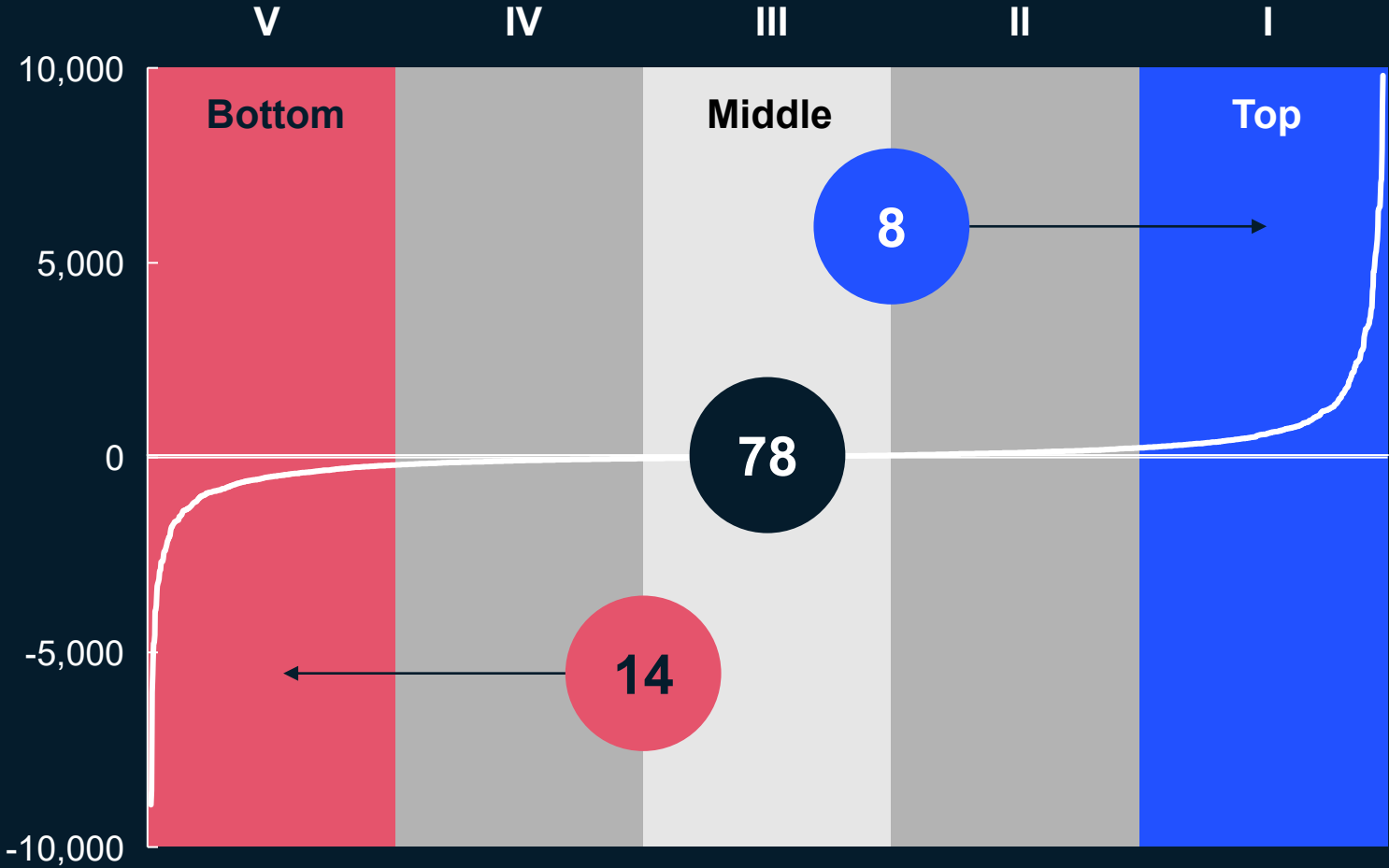
Cut-off points

1. Largest companies globally where sufficient data is available; excl. financial institutions, private companies, real estate & REITS

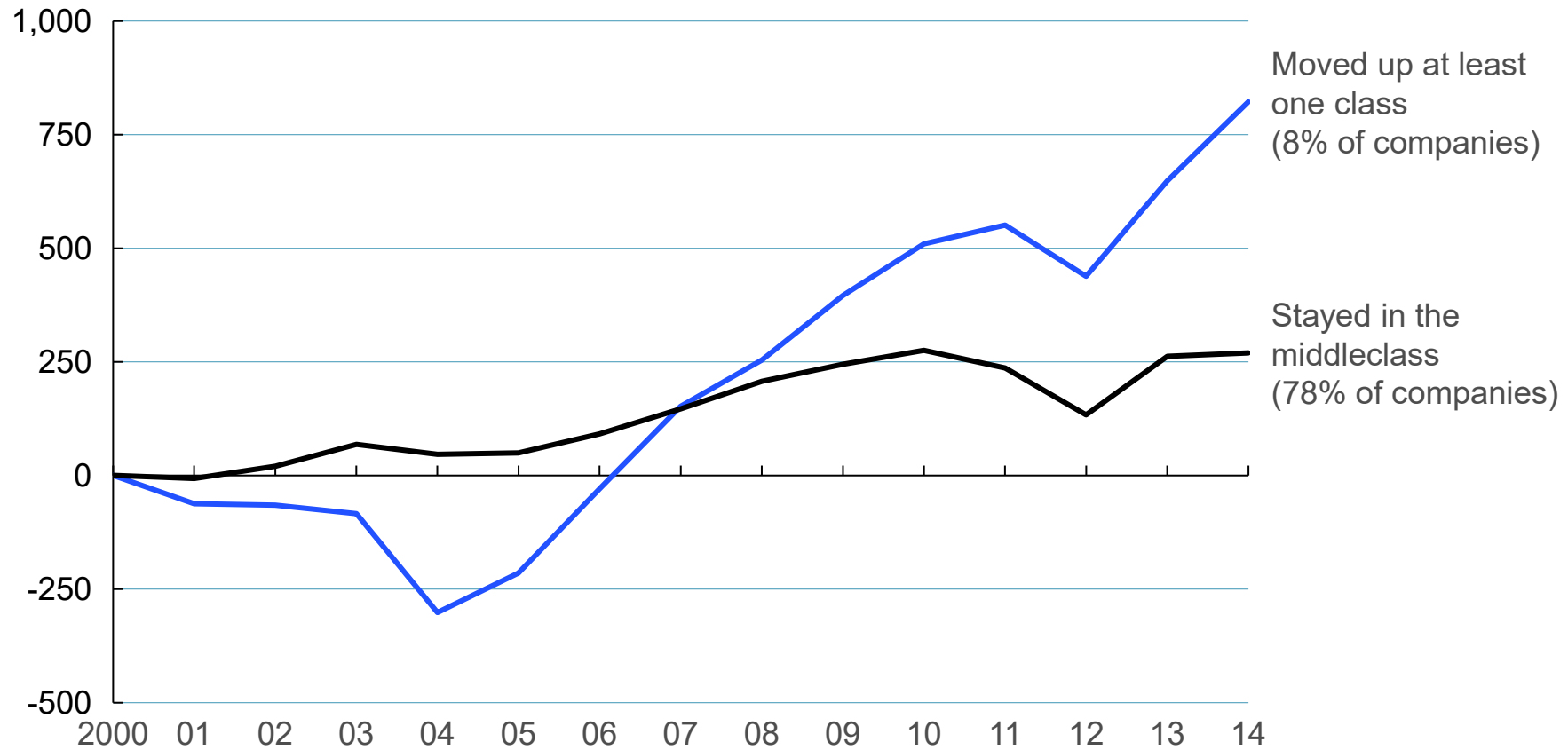

What are the odds?

Real hockey sticks do happen!

Average economic profit, normalized to zero, \$ millions

The odds formula

The attractiveness of your starting point and your headroom for economic profit growth

‘Who you are’

The industry and geographic tailwinds and headwinds that you are exposed to

‘Where you are’

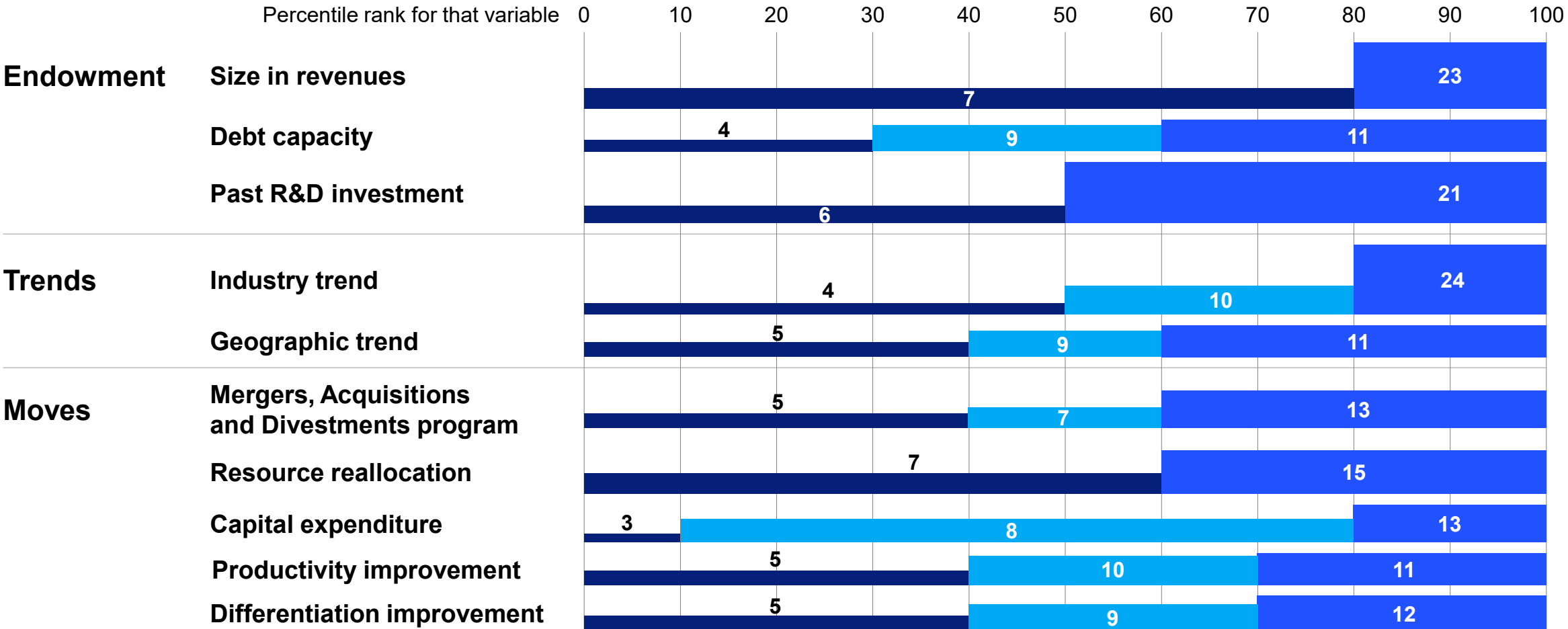

Your strategic choices in M&A, resource reallocation, capital expenditure and business model innovation

‘What you do’

The impact of the 10 variables

Percent chance of moving up from the middle N=1,435

To beat the odds, you need to put the ‘big’ into your moves

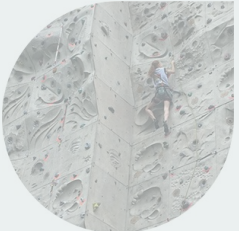

What a ‘big move’ means over 10 years

1 Mergers, Acquisitions and Divestments	At least one deal per year, with no single deal greater than 30% of market capitalization but adding up to 30% of your market capitalization over 10 years
2 Resource reallocation	Shift in capital expenditure across the portfolio such that more than 60% of annual capital expenditure allocated to different business units
3 Capital expenditure	Annual capital expenditure to revenue ratio greater than 1.7x industry median
4 Productivity improvement	SG&A productivity improvement relative to industry in top 40% of companies; and Labor productivity improvement relative to industry in top 30% of companies
5 Differentiation improvement	Gross Margin improvement relative to industry in top 30% of companies

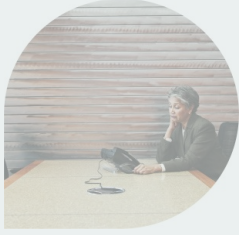

8 shifts in your strategy process

From Annual Planning		To Strategy as a Journey	
From Getting to "yes"		To Debating real alternatives	
From Peanut butter		To Picking your 1-in-10s	
From Approving budgets		To Making Big moves	

From Budget inertia		To Liquid resources	
From Sand-bagging		To Open risk portfolios	
From You are your numbers		To Holistic view of performance	
From Long-range planning		To Forcing the first step	

8 shifts in your strategy process

From Annual Planning		To Strategy as a Journey	
From Getting to "yes"		To Debating real alternatives	
From Peanut butter		To Picking your 1-in-10s	
From Approving budgets		To Making Big moves	

From Budget inertia		To Liquid resources	
From Sand-bagging		To Open risk portfolios	
From You are your numbers		To Holistic view of performance	
From Long-range planning		To Forcing the first step	

Thank you

